

Akilerarusiinernik Aalajangiisartut aalajangiinerat

Kinaassutsimik uppersaaneq:	2023-9075
Aalajangiisoqarpoq:	13. marts 2024
Aalajangiinerup tamanut saqqummiunneqarnera:	16. september 2024
Ukioq isertitaqarfiusoq:	2016 aamma 2017
Sammissaq:	Akilerarutit
Sammissami oqaatsit atorineqartut:	Allanngueq, ingerlatsinermit aningaasartuutit ingerlatseqatigiiffimmiit pingaarnertut piginneqataasumut nuunneqassapput

Eqikkaaneq

Naammagittaalliummi ukiunut aningaasarsiorfiusunut 2016-imut aamma 2017-imut aningaasarsiat angissusilerneqarnerisa allannguiiffiginissaat pillugu qinnuteqaatip akuerineqarnissaanut Akilerartarnermut Aqutsisoqarfiup itigartitsinera pineqarpoq. Ingerlatseqatigiiffiup pineqartup aningaasarsianut angissusiliinerata suliareqqinneqarnissaanut piffissaliussap qaangerneqarsimanera innersuussutugalugu allannguinissaq Akilerartarnermut Aqutsisoqarfiup itigartitsissutigisimavaa. Ilaatigut allannguinissap akuerineqarsinnaaneranut piumasaqaatit naammassineqarsimannginnerat, ilaatigut ileqquusumik suliareqqinninnissamut piffissaliussat qaangerneqarsimanerat ilaatigullu immikkut ittumik suliarinneqqinnissamut piumasaqaatit naammassineqarsimannginnerat innersuussutugalugit Akilerartarnermut Aqutsisoqarfiup aalajangiisimanera attatiinnarniarlugu Akilerarusiinernik Aalajangiisartut aalajangersimavaat.

Suliassami pissutsit piviusut

Naammagittaalliortoq Ingerlatseqatigiiffimmi X-imi pingaarnertut piginneqataavoq, taannalu aalisarnermik ingerlataqarluni suliffiuteqarpoq. Naammagittaalliortoq paasissutissat nalunaarutigineqartut naapertorlugit ukiuni aningaasarsiorfiusuni 2016-imi aamma 2017-imi aalisakkanik tunisaqarnermut aningaasarsianik tigusaqarsimavoq. Naammagittaalliortoq isumaqarsimavoq tunisaqarsimaneq ingerlatseqatigiiffimmi umiarsuarmik piginnittumi aalisarnermi atorineqartumi isertitatut nalunaarsorneqartussaasoq. Tamatuma kingorna naammagittaalliortoq isumaqarsimavoq aalisarnermi aningaasartuutaasimasunut ilanngaateqartinneqartussaalluni, nammineerluni tunisinermi aningaasarsianit akilerartussaasutut taaneqarsimatilluni.

Akilerartarnermut Aqutsisoqarfiup tunisinerup naammagittaallioortumi akilerarutaasussaana aalajangiusimasimavaa, tassami taannaavoq aalisarsinnaanermit akuersissummik pigisaqartoq tunisinermilu aningaasarsianik eqqortumik tiguisussa. Akilerartarnermut Aqutsisoqarfiup aalisarnermi aningaasartuutaalersimasunut ilanngaateqartitsinissaq itigartitsissutigisimavaa, tassami ingerlatseqatigiiffik taannaavoq aningaasartuuteqarsimasoq - naammagittaallioortup isertitai

ingerlatseqatigiiffiup aningaasartuutaasa akilernissaannut atorneqarsimagaluarpataluunniit. Naammagittaalliortoq tassunga peqatigitillugu ingerlatseqatigiiffimmi pissaqarsimavoq, taamaammallu kisimiilluni ingerlatseqatigiiffimmi aningaasanik taarsigassarsititsisimalluni.

Akilaartarnermut Aqutsisoqarfiup aalajangiinera naammagittaalliortup siusinnerusukkut Akilaaruserinermik Aalajangiisartunut naammagittaalliutigisimavaa. Akilaaruserinermik Aalajangiisartut Akilerartarnermut Aqutsisoqarfiup aalajangiinera aalajangiusimasimavaat, suliamullu naammagittaalliutigineqartumut aalajangiinertik 2020-mi nassiussimallugu.

Tamatuma kingorna naammagittaalliortup Akilaaruserinermik Aalajangiisartut aalajangiinerat Kalaallit Nunaanni Eqqartuussivimmu suliaassanngortissimavaa, eqqartuussivimmilu suliaq Akilaartarnermut Aqutsisoqarfiup aamma maanna Akilaaruserinermik Aalajangiisartut ukiunut aningaasarsiorfiusunut 2016-imut aamma 2017-imut aningaasarsianut angissusiliinerit allanngortinnissaannut isummernissaat tikillugu unitsikkallarneqarsimavoq. Akilaaruserinermik Aalajangiisartut tunisinermut atatillugu aningaasartuuteqartoqarsimannginneranut uppersaasimasinnaannginnera innersuussutigalugu, allannguisoqarnissaa pillugu qinnuiginninneq Akilaartarnermut Aqutsisoqarfimmut 2022-p naalernani nassiunneqarsimavoq. Allannguisoqarnissaa pillugu qinniuginnittoqarpoq, taamaalilluni aningaasartuutinngorsimasut ingerlatseqatigiiffimmut taarsigassarsiaritinnagit naammagittaalliortup aningaasartuutaatut ilanngunneqarsinnaassammata.

Akilaartarnermut Aqutsisoqarfiup allannguinissaq 2023-p qiteqqunnerani itigartitsissutigaa, matumanilu allannguinissamut akuersissuteqarnissamut piumasaqaatit tamarmik naammassineqarsimassasut aamma § 50, imm. 5-ip naammassineqarsimannginnera innersuussutigineqarput, tassami ingerlatseqatigiiffiup pineqartup aningaasarsianut angissusiliinerata suliareqqinnissaa pisoqalisoorisimammat.

Naammagittaalliuteqartup paasinninnera

Allannguisoqarnissaanut Akilaaruserinermik Aalajangiisartuniit akuersissuteqartoqassasoq imaluunniit Akilaartarnermut Aqutsisoqarfimmi nutaamik sulisassanngortitsilluni utertitsisoqaaqqissasoq naammagillaalliortoq isumaqarpoq. Tamanna makkuninnga tunngavilersorneqarpoq:

1. Naammagittaalliortoq 2016-imi aamma 2017-imi eqqortumik ilanngateqartinneqarnissamut pisinnaatitaaffeqassasoq naammagittaallortumit pisortaniillu soqutigisaavoq, tamannalu massakut ukiuni aningaasarsiorfiusuni pisimangitsoq takuneqarsinnaavoq.
2. Taamatut allannguinissamut inatsisitigut periuseqarneq SKAT-ip immikkoortoq A.A.14.1.3.-imut inatsisitigut ilitsersuusuaani taaqqinneqarpoq (issuaaneq):

"Allannguisoqarnissaa pillugu qinnuiginnissinnaanermut immikkut piffissaliussanik aalajangersaasoqarnikuunngilaq. Taamaattorli allannguisoqarnissaanut akuersineq tamatigut akileraarutitut angissusiliinerup allanngortittarnissaanik kinguneqartartussaavoq. Tamatuma kingunerissavaa paarlattuanik suliareqqinninnissamut piffissaliussat nalinginnaasut allannguisoqarnissaanut akuersinissamut atorineqartussat periarfissanik atuinissamut piffissaliussanut killiliisut atorineqartussanngussapput. Takuuk A.A.8.2.

Allannguisoqarnissaanut akuersineq atuutsinneqassappat:

- SFL § 26, imm. 2-mi ileqquumsumik angissusiliisarnissamut piffissaliussat qaammatinik pingasunik aamma qaammatinik sisamanik sivilissusillit naanissaat sioqqullugu akileraarutitut angissusiliinerup allannguinerni taamaallaat apeqquataassapput allannguisoqarnissaanut akuersinissamut piumasaqaatit naammassineqarsimassanersut. Takuuk A.A.8.2.1.2.1.
- Ileqquumsumik angissusiliinissamut piffissaliussat naareernerisigut angissusiliinissamut allannguinissat pisariaqartinneqartut SFL § 27, imm. 1, nr. 1-imi aalajangersakkanik tunngaveqartinneqarput. Takuuk A.A.8.2.2.2.1.

Immikkut ittumik suliareqqinninnissami allannguinuq innuttaasup pissutsinut ilisimasaqalernissaata kingornagut qaammatit arfinillit iluanni atuutussanngortussaavoq, tassalu allannguisoqarnissaanut akuersinissaq pillugu qinnuiginnittoqarsimatillugu. Takuuk SFL § 27, imm. 2. Takuuk A.A.8.2.2.2.4.

Ilisimasaqarnissamut piffissaliussami piffissaliussaq Akileraartarnermut Aqutsisoqarfiup piaarinani akileraarutitut angissusiliisimaneranut tunngassaaq.

Qinnuiginnittoqareerpat qaammatinut arfinilinnut piffissaliussamit immikkut akuersissuteqarnissamut periarfissaqarpoq. Takuuk SFL § 27, imm. 2, oqaaseqatigiit kingulliit. Takuuk A.A.8.2.2.2.4.

Angissusiliineq naammagittaalliortarfinnut allamut naammagittaalliutigeqqinniarneqarpat akuersisoqarnissaa pillugu qinnuiginninnissamut piffissaliussaq, piffissaliussamiit naammagittaalliortup imaluunniit eqqartuussivimmi suliap naammassillugu suliarinissaa tikillugu ingerlaannassaaq."

Inatsisitigut malittarisassanut inatsisitigullu periaatsinut innersuussinerit

Allannguinuq:

Allannguinissamut inatsisitigut tunngavigineqartoq Akileraarusiisarnermik ingerlatsineq pillugu

Inatsisartut inatsisaanni nr. 11, 2. november 2006-imeersumi § 50-mi (Akileraaruserinermik

ingerlatsinermut inatsit) nassaassaavoq.

§ 50. Aningaasarsianit akileraarutitut angissusiliineq namminersortup iliuuserisaanik tunngaveqarpat, iliuuserisap kingusinnerusukkut allanngortinneqarnerata aningaasarsianit akileraarutitut angissusiliinermut (allanngortitsinermut) sunniuteqartinneqarnissaa akileraaruseriffiup akuersinnaavaa piumasaqaatit makku naammassineqarsimappata:

- 1) Immikkut akuersissuteqarneq akileraarutissanik sipaarnissaq kinguartitsinissarlunniit pinerullugit pisimassanngilaq,
- 2) Immikkut akuersissuteqarneq akileraarutitigut sunniutissanik annertuunik siunertaqarsimannginnissaa qularnaatsuussaaq.
- 3) Immikkut akuersissuteqarneq oqartussaasunut erseqqissumik saqqummiunneqarsimassaaq,
- 4) Immikkut akuersissummi allannguutit namminersortumut sunniutissai akileraarutitigut sunniuteqartinniakkat nalorninaatsuullutilu paasiuminartuussapput, aamma
- 5) allanngortitsinissamik akuersinikkut akileraarutitigut sunnerneqartussat tamarmik allanngortitsinissamut qinnuiginninneq akuersissutigissavaat.

Makkuninnga pisoqarsimatillugu allannguinernut ilanngussisoqassaaq:

- Namminersortumut immikkut akuersissuteqarneq pisimanngisaannartutut isikkoqartillugu illuatungeriit angissusiliisimatillugit, tassalu immikkut akuersissuteqarneq tamakkiisumik atorunnaarsillugu.

- Immikkut akuersissuteqarnissaq massakkut piumasarineqartut atorlugit pisimatinnagu, tassalu immikkut akuersissutaasimasumi piumasaqaat (tamarmik) allanngorsimatillugu.

Allannguinnissap akuerinissaanut periarfissaqartitsinermit inummut immikkut akuersissutaasimasumi, illuatungeriit akornanni aamma immikkut akuersissummi allanngortumi akuerineqartumi illuatungeriit akornanni kinaassutsip paasineqarsimanissaa piumasarineqartariaqanngilaq.

Allannguinnissaq pillugu malittarisassat akileraarutitigut allannguinnissaq pillugu qinnuiginnittoqarsimatillugu aatsaat atorneqartussaapput, tamakkulu pissutsinut inummut tunngasunik allannguinnermik aallaaveqarput.

Inatsisissatut siunnersuummut oqaaseqaatigineqartuni makku takuneqarsinnaapput (issuaaneq):

Allannguinnissamut akuersissuteqarnerup kingunerissavaa akileraartarnermut oqartussaasut inummut immikkut akuersissuteqarnerup akileraarutit angissusilernissaannut tunngaviliunneqartup kingusinnerusukkut allanngortinnissaanut akuerisaannut akileraarutit angissusilernissaannut atuutilersitsinermit kinguneqartinneqassasoq, taamaaliornikkut akileraarutitut angissusiliineq "kukkusunngussammat" allanngortittariaqassalunilu.

Nr. 1-imut

Aalajangersagaq aningaasanut atorneqartussanut periarfissaqartitsinermit killeqartitsivoq, tamakkulu pingaarnertigut akileraarutitut sipaarfiusussaninngarnit imaluunniit akileraarutit kinguartitsininnarnit kinguneqartussaapput. Allanguineq taamaasilluni assersuutigalugu pigisanik ammasumik imaluunniit nalikinnerutillugit pingaarnertut piginnittup ingerlatseqatigiiffiullu piginnittup akornanni tunniussinissaq aqqutigalugu immikkut akuersissuteqartoqarnerani nalinginnaasumik akuerineqarsinnaanaviannngilaq. Illuatungaaticigut allannguineq nalinginnaasumik aningaasanik atuinissami akuerineqarsinnaassaaq, tamannalu tulleriaarisoqartarnissaanik kinguneqassaaq, naallu tulleriaarisoqarnera akileraarutissanik kinguartitsinernik kinguneqartussaagaluartoq, taamatummi aningaasanik atugassanngortitsineq akileraarutit kinguartitsinissaniit eqqarsaatigisassanik allanik tunngaveqartillugu annerusumik isigisariaqartutut isikkoqaraluartoq.

Nr. 2-mut

Aningaasanik atugassanik allannguinnissamut periarfissaqartitsinermit aalajangersagaq killeqartitsivoq, tassani

akileraartussaataasup nalunangitsumik aningaasat atugassanngortitat akileraarutitigut sunniutissaanut siumut ilisimasaqarsimatinnagu, sunniutissallu tamakku annertusimatillugit. Pingaartuutitsinissaq pillugu piumasaqarnermi aningaasanut atugassanngortitanut pineqartunut tunngatillugu pingaartuutitsinissamut piumasaqaat ilaatinneqanngilaq, kisiannili akileraarutitigut sunniutaasussat siumut oqaatigineqarsinnaanngitsut pingaartuunerat pillugu ataatsimut piumasaqartoqarluni, tassalu aningaasaqarnikkut oqimaatsorsiorneq pineqarluni.

Nr. 3-mut

Aalajangersagaq aningaasanik atugassanngortitsinerup allanngortinneqartussap aallaqqaataaniilli oqartussamut angissusiliisussamut erseqqissumik saqqummiunneqarsimanitillugu allannguinnessamut killeqartitsivoq, taamaasilluni oqartussanut tunngatillugu aningaasat atugassanngortitat piunerannut imarisaanullu oqartussat nalornissueqassanngimmata.

Nr. 4-mut

Aalajangersagaq aningaasat atugassanngortitat allanngorneranni kissaataasuni inummut sunniutaasussat pisariissimatillugit takuneqarsinnaatillugillu, tassalu ukiumut aningaasanik atugassanngortitsinissat ingerlanneqarfiannut aamma ukiumut tulliuttumut tunngatillugu, allannguinnessamut periarfissaqartitsinermut killeqartitsivoq. Taamaasilluni allannguinnessamut akuersissuteqarnerup kingunerisaanik allannguinerup akileraarutitigut sunniutissaannut nalornissuteqartoqassanngilaq. Taamaattorli piumasaqaatip taassuma amigartumik naammassineqarsimannginnera allannguinerup aningaasaqarnikkut sunniutissaannut allannguinnessamut akerliusimanissaa isiginngitsuusaarneqarsinnaanngilaq.

Nr. 5-imut

Allannguinnessamut periarfissaqartitsinermi kikkut tamarmik akileraarutitigut eqqorneqartussat allannguinnessamut qinnuiginninnermut akuersisimanissaat qinnuiginninneq pillugu qinnuiginninnermi aalajangersakkatigut aalajangersarneqarpoq.

Nr. 1-5-mut piumasaqaatit sunniutaajuaannartussaapput, taamaasillutillu allannguisoqarnissaanut akuersissuteqartoqassappat tamarmik naammassineqarsimasussaallutik.

Akileraartartoq allannguinnessaq pillugu qinnuiginnittussaavoq, taannalu allannguinnessamut piumasaqaatit pigineqarnerannik uppersaassussaavoq. Inummut tunniussassani allannguinerit suut pissanersut erseqqissumik nassuiarneqassapput. Allannguisoqarnissaanut

akuersissuteqarnissaq pillugu qinnuiginninnermi piffissami suliarinniffiusumi illuatungeriit akornanni qanoq isilluni iluarsisoqartarnissaanut immikkut nassuiaasoqarsimassaaq. Kikkut tamarmik allannguisoqarnissaanut akuersinermik eqqorneqartut allannguinissamut qinnuiginninnermut akuersisisimassapput.

Allannguisoqarnissaa pillugu inatsisitigit aalajangersagaq allannguisoqarnissaa pillugu danskit inatsisitigit aalajangersagaaannut assinguvoq (danskit akileraaruserinermik ingerlatsineq pillugu inatsisaanni § 29), taamaattorli danskit aalajangersagaanni allannguisoqarnissaa pillugu qinnuiginninnerup suliarinissaanut akiligassat akilerneqartarnissaat ilanngullugu piumasaqaataavoq. Allannguinissap akuerineqarnissaanut piumasaqaatit kalaallit danskillu inatsisitigit aalajangersagaanni assigiimmata suliassaqarfimmut danskit peruserisartagaat Kalaallit Nunaanni allannguisoqarnissaa pillugu qinnuiginninnerup suliarinissaani isummersornermut atatillugu ilaasinnaanissaa ilimagineqarsinnaavoq.

Piffissaliussanut malittarisassat:

Allannguisoqarnissaa pillugu akuersissuteqarneq aningaasarsiat akileraarutillu angissusilernissaasa allanngortinneqarnerannik kinguneqartussaavoq, taamaammallu allannguisoqarnissaanut piffissaliussanut malittarisassat aamma naammassineqarsimassapput.

Ukiunut aningaasarsiorfiusunut 2016-imut aamma 2017-imut sulianik ileqqusumik

suliarinneqqinnissat 31. oktober 2021 aamma 31. oktober 2022 tikillugit periarfissaavoq, takuuk Akileraaruserinermik ingerlatsineq pillugu inatsimmi § 47.

Suliereqqinninnissamut ileqqusumik piffissaliussap qaangiutereerneratigit suliaq immikkut suliereqqissallugu periarfissaavoq, matumani suliereqqinninnissamut suliniutigineqartoq paasissutissat angissusiliinermut allanngortitsisinnaasut paasineqareernerisa kingorna kingusinnerpaamik qaammatit arfinillit qaangiunnerisigut pisimappat aamma ilisimasannginneq pissutigalugu paasissutissanut siusinnerusukkut ilisimasaqartoqarsimannginnera pissutaasimappat, takuuk Akileraaruserinermik ingerlatsineq pillugu inatsimmi § 48.

” § 47. Akileraaruseriffik aningaasarsianit akileraarutininik angissusiliinissamik allannguinissamilluunniit ilimasaarummik § 12, imm. 1-imi taaneqartumik nalunaarutiginnissinnaanngilaq ukiup aningaasarsiorfiusup qaangiunneraniit ukiut tallimassaanni ullormit 31. oktoberimit kingusinnerusukkut. Angissusiliineq kingusinnerpaamik pissaaq ukiup aningaasarsiorfiusup qaangiunneraniit ukiut arfinilissaanni 31. januarimi.

Imm. 2. Akileraartussaataasup aningaasarsiani akileraarutaannik annertussusiliiffigineqarnermi allanngortinneqarnissaanik kissaateqartup, paasissutissat piviusut eqqartuussivikkulluunniit uppersarneqartut allannguinissamut tunngaviusinnaasut saqqummiutissavai kingusinnerpaamik ukiup aningaasarsiorfiusup qaangiunneraniit ukiut tallimassaanni 31. oktoberimi.

Imm. 3. Ukiuni aningaasarsiorfiusumi, paragraffi una naapertorlugu piffissarit avataanniittumi nalikilliliinissamut tunngavimmik naliliineq allanngortitaq tunngavigalugu annertussusiliineq imm. 1 naapertorlugu suliarineqarsinnaavoq allanngortinneqarsinnaalluniluunniit, annertussusiliineq missingersuinermit tunngaveqanngippat.

Imm. 4. Amigartoorutinik annaasanilluunniit ukiuni kingusinnerusuni ilanngaatigineqarsinnaasunik ukiuni aningaasarsiorfiusumi, maleruagassaaq una malillugu piffissaritat avataanniittumi nammineerluni nalunaarutigineqarsimasunik naliliineq allanngortitaq tunngavigalugu angissusiliisoqarsimappat, angissusiliineq imm. 1, malillugu suliarineqarsinnaanngilaq allanngortinneqarsinnaananiluunniit.

Imm. 5 Akileraartussaataasumut ukiup aningaasarsiorfiusup qaammatisiutit malillugit ukioq assiginnippagu, piffissaritat ukiup ukiumit aningaasarsiorfiusumit taarserneqartup naaneraniit aallartittumik naatsorsorneqassapput.

Imm. 6. Imm. 1 imaluunniit 2, naapertorlugu angissusiliineq naligiissitsinermi kisitsimmik naatsorsuinermit tunngassuteqarpat, ukiup aningaasarsiorfiusup aallartinnerani naatsorsugaq taamaallaat naatsorsorneqarsinnaalluniluunniit allanngortinneqarsinnaavoq ukiup aningaasarsiorfiusup suliani

1908-meersoq (Inatsit 1908-meersoq). Oqariaaseq "naammaginangitsumik ilisimasaqarneq" taamaasilluni §

3-mi inatsimmi 1908-meersumi oqariaatsimut assingumut naapertuuttut paasineqassaaq. Inatsit 1908-meersoq malillugu pisoqalisoornerit atorunnaarsinnissaannut piumasarineqartut sakkortuut siunnersuummi § 47, imm. 1-imi angissusiliinissamut piffissaliunneqartut aalajangiiffiginissaannut atatillugu aamma atuutsinneqassanersut aamma siunnersuummi § 48, imm. 1 naapertorlugu atorunnaarsinneqassanersut takuneqarsinnaavoq.

Angissusiliinissamut piffissaliusseq pissutsit eqqortut pillugit naammangitsumik ilisimasaqartoqarsimatinnagu atorunnaarsinneqarsinnaapput. Akileraaruseriffik pissutissaqarnani soqutiginaateqarsinnaasut tamakkerlugit ilanngutissallugit imaluunniit misissuinerit annertuut suliassanngortissallugit pisussaaffeqanngilaq. Illuatungaartigut assersuuteqassagaanni angissusiliinissamut piffissaliussap aallartiffiata kinguartinnissaa naammannaviannngilaq, matumani akileraartartup nammineerluni nalunaarsuiffia eqqortuusimatinnagu, tassalu akileraaruseriffiup pisarneq malillugu nammineerluni nalunaarsuiffimmik misissuinerani aamma ukiut siuliini nammineerluni nalunaarsuiffimmik pisariaqarpat assersuussinerani pissutsinut eqqortunut maluginiagaqarsimatinnagu.

Angissusiliinissamut piffissaliusseq assersuutigalugu pisoq nammineerluni nalunaarsuiffimmi pineqartumi imaluunniit ukiut siuliini nammineerluni nalunaarsuiffimmi ilannguneqarsimatinnagu atorunnaarsinneqarsinnaavoq. Paasissutissat atortunut akileraaruseriffiup ulloq manna tillugu pigisimasaanut naatsorsuutigut tunngaveqarluni akileraaruseriffiup misiliinerani maannattoorneqartunut angissusiliinissamut piffissaliusseq atorunnaarsinneqarsinnaavoq, matumani pissutsit allat eqqarsaatigalugit, akileraaruseriffiup pisumut ilisimasaqalersimanera aallartiffigalugu. Angissusiliinissamut piffissaliusseq akileraartartup nuunnini nalunaarutiginnitsoorsimappagu imaluunniit killilimmik akileraartartut nammineerluni nalunaarsuiffimmik nassiussinngitsoorsimatillugu aamma atorunnaartussaavoq, taamaalinerani akileraaruseriffiup pisarnini malillugu maluginninniarnermi pineqartup akileraartussaataaneranut ilisimasaqarsimatinnagu.

Angissusiliinissamut piffissaliusseq atorunnaarsimassappat, piffissamiit atorunnaarsitsinissamut piumasaqaatit naammassineqarfianniit piffissaliusseq ingerlaannassanngilaq. Tamanna isumaqarpoq, nammineerluni nalunaarsuiffiup tunniunneraniit piffissamiit atorunnaarsitsinissamut piumasaqaatit naammassineqarsimangippata angissusiliinissamut piffissaliusseq aatsaat piffissamiit atorunnaarsitsinermut pisoq aallartippat ingerlaannartussaassaaq, amerlanertigut paasissutissat pigineqartut akileraaruseriffimmiit ilisimaneqalersimatillugit. Piffissaliusseq suliap misissuiffiginissaanut tamatuma kingorna

ilaalersussaq, soorlu qanoq iliorniarnermik allakkap nassiunnera,
angissusiliinissamut piffissaliussap allatut atorunnaarsinnissaanik nalinginnaasumik kinguneqarneq
ajorpoq,
matumani pisoq akileraaruseriffiup atorunnaarsitsinerup uninneranut atatillugu atortussanik
ima amerlatigisunik tigusaqarsimassasoq, allaat pisut tunngavigalugit
naammattumik piffissaqarluni suliarinissaa pisariaqartinneqartussaalluni.

Akileraaruseriffik piffissamiit akileraaruseriffiup
akileraartartup iliuuserisaanut ilisimasaqalerneraniit imaluunniit maluginiagaqarluni
ilisimasaqalerneraniit
aningaasarsiat akileraarutaasussat angissusilernerisa ingerlannissaat imaluunniit allanngortinnissaat
pillugit § 12, imm. 1-imi
taaneqareersutut mianersoqqussummik nassiussisinnaavoq. Angissusiliineq mianersoqqussutip
§ 12, imm. 1-imiittup nassiunneraniit kingusinnerpaamik qaammatit arfinillit qaanngiutsinnagit
ingerlanneqassaaq.

Imm. 2-mut

Aalajangersagaq imm. 1-imut naapertuuppoq, tassami matumani akileraartartup
immikkut ittumik angissusiliisoqarnissaa pillugu qinnuiginnissinnaanera pineqarpoq, aamma takuuk
§ 47, imm. 2-mut immikkoortoq 3-mi nassuiaatigineqartut.

Imm. 1-imut nassuiaatigineqartut aamma innersuussutigineqarput.

§ 47, imm. 2-mut immikkoortoq 3-mut nassuiaatigineqartut (issuaaneq):

Tamatuma saniatigut siunnersuutigineqarpoq,
suliareqqinninnissamut qinnuiginninnerup tunniunnissaanut akileraartartumut ileqqusumik
piffissaliussaq
pineqartup ukiumut aningaasarsiorfia malillugu ukiut tallimat qaangiutereernerisigut
aalajangersaaffigineqartassasoq. Tassunga atatillugu isiginiarneqarsimavoq,
akileraaruseriffik pisuni ersarissuni ingerlatsinikkut inatsisitigut tunngavigineqartut nalinginnaasut
naapertorlugit
oqartussat angissusiliinissamut piffissaliussaasa iluanni angissusiliinernut allannguinnissanut
pisussaaffeqartutut isigineqartussaanagerat,
matumani paasissutissanik allannguinnissamut tunngavilersuutaasinnaasunik takkuttoqassagalarpat.
Tamanna aamma
akileraartartoq paasissutissanik akileraaruserifimmut saqqummiisimappat
atuutissaaq. Siunnersuutikkut erseqqissarneqarpoq,
oqartussanut akileraartussaataasumullu piffissaliussat akornani naapertuuttoqartoq.

Akileraarusiinernik Aalajangiisartut naliliineri tunngavilersuutaalu

Allannguissamut malittarisassat allannguissamut piffissaliinernut malittarisassanik imaqaangillat. Kisiannili aningaasartuutitut ilanngaait aamma isertitat akileraarusersornerat pillugit akileraartarnermi malittarisassat assigalugit allannguissap ingerlannissaannut piffissaliussanut malittarisassat naammassineqarsimanissaat tunngaviliunnuinnarpoq.

Akileraartarnermut Aqutsisoqarfiup allannguisoqarnissaa itigartitsissutigereersimavaa, tamatumunngalu ileqquusumik suliareqqinninnissamut piffissaliussap qaanngerneqarsimanera pissutaavoq aamma Akileraartarnermut Aqutsisoqarfik immikkut ittumik suliareqqinninnissamut tunngavissaqaangitsoq isumaqarmat. Akileraartarnermut Aqutsisoqarfik taamaasilluni § 50-imi allannguissamut piumasaqaait naammassineqarsimanersut pillugit isummersimangilaq.

Taamaammallu naammagittaalliummik suliaqarnermi makku isummerfigineqassapput:

1. piffissaliussanut malittarisassat allannguisoqarnissaa pissagaluarpat akornutaassanersut,
2. taamaassimangippat allannguissamut piumasaqaait naammassineqarsimassanersut

Uunga tunngatillugu 1:

Ileqquusumik suliareqqinninnissamut piffissaliussaq naaereersimassasoq, taamaammallu allannguisoqarniarpat immikkut ittumik suliareqqinninnissamut piumasaqaait naammassineqarsimanissaat piumasaqaataasussaalluni.

Naammagittaallioortup piumasaqarneratigut immikkut suliareqqinninnissami naammagittaallioortumi naammangitsumik ilisimasaqarsimanissaq piumasarineqarpoq.

Akileraaruserinermik Aalajangiisartut isumaqarput naammagittaallioortup aalisarsinnaanermut akuersissutaa atorlugu aamma ingerlatseqatigiiffiup aalisakkat piasarsaasa tunineqarnerat atorlugu pissutsinut eqqortunut naammangitsumik ilisimasaqarnissaq pigineqarsimangitsoq.

Tamatuma kingorna apeqqutaalissaaq naammagittaallioortoq paasissutissanut inatsisitut isikkulinnut naammangitsumik ilisimasaqarsimassanersoq.

Akileraartarnermut Aqutsisoqarfiup naammigittaallioortup naammagittaallioortullu ingerlatseqatigiiffiata aningaasarsiat aningaasartuutillu akunnerminni agguataarnerannut akuersisimanginnissaa siumut takusinnaasimassanngilaa, kisiannili pineqartoq ingerlatseqatigiiffillu isertinneqartunut aningaasartuutinnngortunullu sukut isiginnittoqarnissaanut Akileraartarnermut Aqutsisoqarfiup inatsisitigut nalilersuineranut ilisimasaqartussaagaluarput. Tassani angertoqarsimappat akileraartarnermut inatsiseqartitsineq aningaasarsianik tigusisussamut aamma aningaasartuutiniq tigumminnittumut tunngatillugu paasiuminaassinnaavoq. Naammagittaallioortup ingerlatseqatigiiffiullu ilisimasaqannginnerannut naammagittaalliuutit aqutugalugit suliffeqarfimmiit akileraartussaataasumiit, aalisarneq aqutugalugu namminersorluni suliffiuteqarnermiit suliffinnut akileraartussaataasunut marlunnut nuunnermi kingunerisassanut ilisimasaqarsimanginnissaq

pissutaagunarpoq - tassalu aalisarneq aqquqigalugu suliffimmik ingerlatsisutut ingerlatseqatigiiffimmillu pingaarnertut piginnittutut. Naammagittaalliortup siunnersortaat immikkoortunut inatsisitigut akileraartussanut namminersortunut marlunnut nuunnermut atatillugu immikkoortunut inatsisitigut akileraartussanut namminersortunut marlunnut nuunnerup, inatsisitigut akileraartarnerup sunniutissaannut naammagittaalliortumut ilisimatitsisoqarsimanersoq nalunaarutigineqanngilaq. Naammagittaalliortup ukiunut aningaasarsiorfiusunut 2016-imut aamma 2017-imut aningaasarsiaasa angissusilerneqarnissaat pillugu Akileraartarnermut Aqutsisoqarfik 2019-imi aalajangiimmat, Akileraartarnermut Aqutsisoqarfiup inatsisitigut nalilersuineranut naammagittaalliortoq ilisimasaqalereersimassaaq. Piffissaq taanna aallartiffigalugu pineqartoq naammangitsumik ilisimasaqalersimassanngitsutut isigineqarunnaartussaavoq, qaammatinullu arfinilinnut piffissaliussaq aallartissaaq, taammammallu naammagittaalliortumut allannguinnissaq pillugu qinnuiginninnissaanut piffissaliussaq naareersimassalluni.

Taammammatt Kalaallit Nunaanni immikkut ittumik suliareqqinninnissami qaammatinut arfinilinnut piffissaliussap unittutut isikkoqalersimanissaa - atorunnaarsimasutut - tunngavissaatinneqarpoq, matumani Akileraartarnermut Aqutsisoqarfiup 2016-imut aamma 2017-imut angissusiliinerata naammagittaalliutitigut suliarineqarnerata nalaani.

Inatsit immikkut akuersissuteqartarnissamut aalajangersakkanik imaqanngimmat tamanna Kalaallit Nunaanni periarfissaanersoq Akileraaruserinermik Aalajangiisartut uppersarsinnaanngilaat - aamma pisumi tassanerpiaq tamanna periarfissaassanersoq, tassani eqqartuussivimmi suliaq allannguinerlu assigiilluinnangajassimatillugit. Akileraaruserinermik Aalajangiisartut siusinnerusukkut aalajangiineranni aalajangerneqarpoq, naammagittaalliortoq tunisinermi aningaasarsianut nalunaarutigineqartunut aningaasarsianik eqqortumik tiguisartuusoq, pineqartorlu aningaasartuutunik ingerlatseqatigiiffimmiit imminut nuussisinnaanngitsoq. Allanngueq naammagittaalliortup ingerlatseqatigiiffimmut taarsiullugu aningaasartuuteqartutut eqqortutut isigineqarnissaanut kissaateqarneruvoq. Tassalu sulinermi angusarineqartunut inerniliussaq taannaassaaq.

Uunga tunngatillugu 2:

Naammagittaalliortoq allannguisoqarnissaa pillugu qinnuiginnittussaavoq, taannalu allannguisoqarnissaanut piunasaqaatit pigineqarnissaannut uppersarsaasussaavoq. Tassungalu atatillugu allannguinerit suut nammineerluni atugassani ingerlannissaannut immikkuualuttortalerlugu nassuiaasoqassaaq, peqataasullu tamarmik allannguisoqarnissaanut qinnuiginninnermut akuerseqataallutik.

Piunasaqaatit naammassineqarsimanersut imaluunniit allannguinnissanut kissaataasunut erseqqinnerusumik paasissutissiissutigineqartut pillugit aamma illuatungeriit allannguinerit paasinnissimanissaannut naammagittaalliortoq uppersarsaasinnaasimangilaq.

Naammagittaalliortup aamma Naammagittaalliortup ingerlatseqatigiiffiutaata naammagittaalliortup tunisinermi aningaasarsiarisai ingerlatseqatigiiffimmut nuuttarsimagaluarpaat, taakkulu aamma aningaasarsiat pissarsiarinissaannut aningaasartuutit akilertarsimallugit. Akileraaruserinermik

Aalajangiisartut tamanna akileraarutit sipaarfiginiarlugit kinguartinniarlugilluunniit pisimasassasoq isumaqanngillat aamma aningaasarsiarineqartut naammagittaalliortumiit ingerlatseqatigiiffimmut nuunneqarnerat naammagittaalliortumi akileraartitsinissamik kinguartitsiffiussanersoq. Akileraartarnermut Aqutsisoqarfiup tunisineq aningaasarsianik tiguisisussamut eqqortumut, tassa naammagittaalliortumut, nuussimavaa. Naammagittaalliortup tunisinermi aningaasarsianik eqqortumik tiguisartuunini maanna uppernarsarpaa, Akileraartarnermullu Aqutsisoqarfiup tunisinermut akileraartissimammani akuerisimallugu. Maanna pineqartup aningaasartuutit inissinneqarsimanerisa allanngortinnissaat kissaatigilerpaa, taamaaliornikkut ingerlatseqatigiiffiup angallataa atorlugu aalisarnermut atatillugu aningaasartuutinngortut ingerlatseqatigiiffimmiit imminermut nuunneqarsinnaassammata. Aningaasartuutit sorliit nuunneqartussatut kissaataanersut pillugit kisitsitigut naatsorsuutit uppernarsaatissanillu saqqummiisoqarsimanngilaq. Akileraartarnermut Aqutsisoqarfiup aalajangiinera, akileraartartumut akileraarutitigut siunertaanngitsunik arlaatigut sunniuteqarsimavoq. Naammagittaalliortup naammagittaalliortullu ingerlaseqatigiiffiutaata pigisarisimasai akerlianik akileraarutitigut siunertaanngitsunik annertuunik sunniuteqarsimanissaat ilimagineqanngilaq, tassami aningaasartuutitut sulilangaateqartoqarpoq aamma naammagittaalliortoq ingerlatseqatigiiffimik akiliigallarnissamut kontumi pissarsiaminik akileraarutitaqanngitsunik tiguisinnaammat. Matumani akileraarutit kinguartinnissaat kisimi pineqarpoq, tassami naammagittaalliortoq maanna aningaasarsianut akileraartinneqalerpoq, taakkualu kingusinnerusukkut ingerlatseqatigiiffik aqutugalugu tiguisinnaalissallugit. Ingerlatseqatigiiffik aningaasartuutitut ilanngaanneqarsimavoq, aningaasarsianiillu akileraarutissanik sipaartinneqarluni.

Naammagittaalliortoq naammagittaalliortullu ingerlatseqatigiiffiutaata ataatsimut soqutigisaqarsimanissaat ilimagisariaqarpoq, taamaammallu marluullutik aningaasartuutit nuunneqarnissaannut isumaqataasinnaallutik. Akileraarutit tungaasigut allannguinnissamik naammagittaalliortoq ingerlatseqatigiiffillu eqqugaassapput. Kisianni naammagittaalliortoq nammineerluni suliaassanut allanut, soorlu ikummatissanik tuniniaanerit allallu, sulisoqarniarneq allallu, illuatungiliuttuunngilaq. Tassani ingerlatseqatigiiffiup ingerlatseqatigiiffimullu tuniniaasartut assigiinngitsut akornanni isumaqatigiissutit pineqarput. Taamaammat tuniniaasartut assigiinngitsut ingerlatseqatigiiffimmut sullissinernut akiligassiissutit suliaqartartuupput, taakkualu naammagittaalliortup ingerlatseqatigiiffimmut taarsiullugu peqataasarnissaat isumaqataaffigineqarsimassaaq. Kina aningaasarsianik eqqortumik tiguisisussaansersoq pillugu aningaasanut allannguinnissami nalinginnaasumik akuerineqarneq ajorpoq, akerlianillu aningaasarsianik eqqortunik tiguisisussaq tassaavoq aningaasartuuteqartoq, taamaammallu tunngaviliunneqarsinnaavoq killilersuilluni peruserineqartoq kina eqqortumik aningaasartuuteqarnerasoq pillugu aningaasat allanngortinnissaannut atuutsineqartussaana.

Akileraarusiinermit Aalajangiisartut isumaqarput, allannguinnissap akuersissutiginnissaanut piomasagaatit naammassineqarsimassanngitsut. Piomasagaatit tamarmik naammassineqarsimassasut piomasagaataavoq, kisiannili uani piomasagaatit ilaat eqquutsinneqarsimasut qularnaatsumik angerfigineqarsinnaassanngillat. Naammagittaalliortumut allanngiunneq isumalik nammineerluni atuinnissamut allanngortitsinerussaaq, taakkunanilu pineqartup

angallataanik ingerlatseqatigiiffimmut tunisineq pineqartussaavoq, taamaaliornikkut aalisarnermik namminersorluni suliffiummik ingerlataqarsinnaassammat, matumani aalisarsinnaanermut akuersissummik pigisaqarsimatilluni.

Akilaraarusiinernik Aalajangiisartut aalajangiinerat

Akilaraartarnermut Aqutsisoqarfiup aalajangiinera aalajangiusimaneqarpoq . Allanguinissap akuersissutiginiisaanut piunasaqaatit naammassineqarsimanngillat. Taamaalilluni naammagittallortup Akilaraarusiisarnermik Aalajangiisartunut naammagittaalliutaa ilalerneqanngilaq.

Inatsisitigut tunngavigisat: Akilaraarusiernermik ingerlatsineq, kingusinnerusukkut allangortinneqartoq, pillugu Inatsisartut inatsisaanni nr. 11, 2. november 2006-imeersumi §§ 47, 48 aamma 50.